

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
 nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
 dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

——— Oglasi po ceniku. ———

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov
 ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
 pisane in zadosno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
 šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
 je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Pitanje g. dr. M. Stojadino- viću, ministru finansija.

Je li istina, da Vi još kao ministar pri-
 maté platu direktora banke?

Je li istina, da Vi kao ministar potpisujete
 akta banka?

Ako je to istina, kako onda možete da
 čuvate nepristranost finansijske uprave pre-
 ma Vašoj banci?

Je li uvidjate, da činovnik, koji nema niti
 deseti deo Vaših prihoda samo s jedne strane,
 ne može da živi?

Šta se govori?

Govori se, da nekoji direktori, načelnici
 i šefovi primaju visoke honorare (po 10.000,
 čak i 20.000 dinara) za izradu zakonskih pred-
 loga, za razne komisije, sednice itd.

Razumljivo je, da ova gospoda nema smi-
 sla za poboljšanje položaja državnih name-
 štenika, jer »siti gladnome ne veruje«!

A. S. Ljubljana:

Kako so organizirani upokojenci.

Zadnjič sem povedal, kakšna in katera
 društva upokojencev imamo v Sloveniji. De-
 lovanje teh društev je ločeno drugo od dru-
 gega, toda smernice so vsem enake. Po do-

ločbah svojih pravil sklepa in vlaga resolu-
 je, peticije, spomenice in prošnje na oblasti
 in njih predstavnike neposredno vsako dru-
 štvo za se, izvzemši Društvo orožniških
 upokojencev, Zvezo upokojenih častnikov in
 Društvo upokojenih javnih nameščencev, ki
 se ob takih prilikah poslužujejo posredovanja
 Osrednje Zveze javnih nameščencev in upo-
 kojencev za Slovenijo.

Društva upokojencev v Sloveniji torej
 nimajo nobene Zveze med seboj, nobenega
 saveza, v katerem bi bilo osredotočeno nji-
 hovo zastopstvo. Zadnjič omenjena koalicija
 šesterih organizacij in organično spojena
 skupina, je samo temporerna zasnova, ker ji
 manjka za zakonito trajni obstoj in redno po-
 slovanje statutarne podlage. Vendar pa njen
 pojav dokazuje stremljenje po koncentraciji
 enot v svrhu krepkejšega povdarka skupnih
 interesov.

Najbolj ugodno stališče imajo ravnokar
 imenovane pri »Osrednji Zvezi« včlanjena
 tri društva vsled svojega zastopstva po dru-
 štvnih delegatih. V številnih sejah širšega
 odbora »Osrednje Zveze« se razpravljajo vi-
 talna vprašanja državnega nameščenstva. Iz
 pri tek sejah podanih poročil o poteku raz-
 nih ukrepov, konferenc in kongresov črpajo
 potrebne informacije, ki jih potem tolmačijo
 odboru svojih organizacij. Odbori teh orga-
 nizacij so potemtakem vedno dobro poučeni
 o vseh tekočih važnih stanovskih zadevah.

zlahka urejujejo svoje delovanje ter poskrbe,
 kar še treba. A ne samo te ugodnosti jim
 nudi članstvo pri »Osrednji zvezi«. Ne sme
 se podcenjevati moralna podpora, ki jo ima-
 jo v solidarnem čustvovanju pri tej Zvezi
 zastopanih organizacij aktivnih nameščen-
 cev. Ako premotrimo to razmerje, vidimo,
 da so imenovana tri društva krenila srečno
 pot, ko so se priklopila »Osrednji Zvezi«. Njihovo delovanje je mnogo olajšano in usmerjeno po obstoječi potrebi posebnih ukrepov.

Kakor rečeno, nimajo društva upokojen-
 cev v Sloveniji nobenega ožjega stika med
 seboj. Ne vemo še, kakšne olajšave bedne-
 ga položaja bo v bližnji bodočnosti upokojen-
 cem prinesla nova službena pragmatika. Od
 teh določb bo zaviselo vprašanje, bo-li tre-
 ba, da se ta društva v svrhu krepkejšega na-
 stopa združijo v močnejšo falango, osnujejo
 svoj savez ali pa se vsa vkupno priklopijo
 »Osrednji Zvezi javnih nameščencev in upo-
 kojencev.« Vsekakor bodo morali penzijo-
 nisti še nadalje kot zvesti čuvarji vstrajati
 na braniku svojih pravic in interesov. Orga-
 niziranemu pokretu se imajo upokojenci ne
 malo zahvaliti, da so merodajni višji krogi
 postali bolj pozorni na njih nevezdržno stan-
 je in da so jeli bolj ko kedaj poprej uvaževati
 potrebo sanirati skeleče rane pokojnin-
 skega stanu.

Peter Kropotkin:

Medsebojna pomoč pri živalih.

(Iz Kropotkinove knjige »Medsebojna pomoč
 v živalstvu in človeštvu«.)

Pri sesavcih je življenje v zajednicah in
 medsebojna pomoč pravilo. Tudi pri ropar-
 skih živalih naletimo na socialne običaje in
 le družino mačk (levi, tigri, leopardi itd.) oza-
 načujemo lahko kot sekcijo, katere člani so
 raje sami kakor v družbi, in le redko najde-
 mo te živali v manjših skupinah. A vendar
 trdi S. W. Baker, da je celo med levi prav
 pogost običaj, da hodijo skupaj na lov. Dru-
 žini cibetskih mačk in podlasic bi tudi lahko
 smatrali kot taki, ki se raje izolirajo; toda
 dejstvo je, da je bila navadna podlasica v
 zadnjem stoletju bolj družabna kakor je se-
 danj; ta žival je takrat živela v velikih skupi-
 nah na Škotskem in v kantonu Unterwalden
 v Švici. Velika pasja družina je izredno dru-
 žabna in zlasti značilno je zanjo, da se zdru-
 žuje, kadar hodi na lov. Splošno je znano, da
 hodijo volkovi le v tolpah na lov in Tschudi
 je sijajno opisal, kako se volkovi postavijo v
 polkrog, da obkoluje kravo, ki se pase na po-

bočju gore in da se hipoma zaženejo proti
 njej z glasnim lajanjem, tako da pače krava v
 prepad. Audubon je bil priča, kako so hodili
 labradorski volkovi v krdelih na lov in kako
 da je zasledovalo krdelo volkov nekega mo-
 ža prav do njegove kočje in tam podavilo nje-
 gove pse. Kadar so zime hude, postanejo tol-
 pe volkov tako mnogoštevilne, da postanejo
 nevarne človeškim naselbinam, kakor se je
 bilo zgodilo pred leti na Francoskem. V rus-
 kih stepah ne napadejo volkovi konj nikdar
 drugače kakor v tolpah in se morajo kljub
 temu še hudo boriti z njimi, ker preidejo ko-
 nji včasih v ofenzivo. Ako se v takih primerih
 volkovi hitro ne umaknejo, jim preti nevar-
 nost, da jih konji obkolijo in pomandrajó s ko-
 piti. Prerijski volkovi nastopajo v tolpah po
 20 do 30, kadar zasledujejo bivola, ki se je bil
 izgubil od črede. Šakali, te pogumne in v
 družini psov najbolj inteligentne živali, hodijo
 na lov le v družbi; tedaj se ne boje niti ve-
 likih in močnih roparskih živali. O divjih psih
 v Aziji poroča Williamson, da njih močna kr-
 dela napadajo vse velike živali razen slonov
 in rinocerov in da obvladujejo v boju medve-
 de in tigre. Tudi hijene žive v družbi. Celo li-
 sice, ki žive navadno v naših kulturnih de-
 želah posamezno, so videli že v tolpah, ko so

šle na lov. Glede polarne lisice poroča Steller,
 da je bila to ena izmed najbolj družabnih ži-
 vali, sedaj je že skoraj izumrla. Ako čitamo
 Stellerjev opis boja nesrečne Behringove
 posadke proti tem lisicam, tedaj ne vemo, kaj
 naj bolj občudujemo: ali nenavadno inteli-
 genco lisic in njih medsebojno pomoč o priliki,
 ko so izkopavale pod kupi kamenja in na
 stebrih skrito hrano (ena izmed lisic je sple-
 zala na steber in metala hrano tovarišem),
 ali krutost človeka, ki je bil vsled nešteti-
 liščjih tolpe že obupan. Medvedje žive tudi v
 družbi v takih krajih, kjer jih ne motijo ljudje.
 Steller je videl črnega medveda s Kamčatke
 v mnogoštevilnih krdelih; tudi severni med-
 ved nastopa včasih v manjših skupinah. Celo
 tako malo inteligentni žužkojedi ne zameta-
 vajo vedno združitev.

Izredno visoko razvito prakso medseboj-
 ne pomoči najdemo pri glodavcih, kopitarjih
 in prežvekovavcih. Le vevice so v visoki
 meri individualisti. Vsaka izmed njih si zgradi
 svoje udobno gnezdo in nabere le zase zalo-
 ge živil. Vendar pa imajo močno razvito na-
 gnenje za družinsko življenje. Brehm je do-
 znal, da je družina vevice tedaj najbolj sreč-
 na, kadar najde v skritem kotičku gozda pro-
 stor, kjer žive skupno stari in mladiči, ki so

Nedoslednost.

V 27. številki zagrebškega »Našega glasa« je izšel članek pod gorenjim naslovom, ki ga priobčujemo v vednost prizadetim. Ker uredništvo »N. Gl.« nima upogleda v stvari, ki jih obravnava ta članek, zato seveda tudi ne more izrekat, ali ima li oni članek prav ali ne. Odgovore in pojasnijo naj stvar prizadeti.

Članek se glasi:

»Na čelu centralnega akcijskega odbora državnih nameščencev in železničarjev v Beogradu stoji g. Toma Jovanović, načelnik ministrstva pošte in telegrafa (drugače človek brez kvalifikacije za to mesto); njega poznajo dobro poštni nameščenci vsled njegovega nesrečnega dela okolo centralizacije poštarskih združenj in z njegovega izrazitega partizanstva glede stanovskih zadev.

Tega gospoda in še nekatere druge neprimerne osebe je kandidirala večina delegatov nabavljalnih zadrug z beograjsko zadrugo na čelu v upravni odbor Saveza nabavljalnih zadrug o priliki glavne skupščine v Ljubljani dne 29. junija. Ni liste manjšine, katero so postavili delegati zadrug iz Hrvaške z zagrebško zadrugo na čelu, ni bilo imena g. Jovanovića poleg nekaterih drugih gospodov, kot povsem nesposobnih, to tembolj, ker je imenovani gospod na čelu stanovske družbe, ki je vsled zanemarjenja naših stanovskih interesov dobila pred kratkih nezakupnico od pokrajinskega akcijskega odbora v Ljubljani.

In na skupščini se je dogodila čudna stvar, katero moremo nazvati — najblažje rečeno — nedoslednost. Slovenski delegatje — z dvema častnima izjemama — so s predsednikom ljublj. nab. zadruga g. Urbančičem na čelu glasovali za večinsko listo, torej tudi za g. Jovanovića in to v oni dobi, ko so njihovi tovariši in morda i oni sami kakor člani pokrajinskega akcijskega odbora glasovali za nezaupnico.

Vsled tega nastopa slovenskih delegatov so bili hrvaški delegatje prav neprijetno presenečeni, tako da niso mogli in tudi niso hoteli prisostvovati banketu, katerega je priredila delegatom ljubljanska nabavljalna zadruga. Stvar postaja še bolj zamotana, ako so morda g. Urbančič in tovariši člani pokrajinskega akcijskega odbora. V tem primeru bi bilo dobro vedeti, ali je ta odbor vedel za ta korak rečene gospode in če ga odobrava.

Z ozirom na razpravo na konferenci v Zidanem mostu dne 28. junija in spričo izjave

se porodili v enem letu. Kljub svoji individualnosti pa vzdržujejo veeverice socialne odnošaje. Prebivalci poedinih gnezd ostajajo v tesnih zvezah in če padejo storži v gozdu, kjer so bivalne zaeno, se izselijo v velikih skupinah. Črne veeverice daljnega zapada so izredno družabne. Razen ur, ki jih porabijo vsak dan za iskanje živeža, prebijejo ves ostali čas v mnogoštevilnih družbah, da se igrajo skupaj. Ako se v kakem kraju prehitro množe, tedaj se zberejo v skupinah, ki so tako številne kakor one, ki jih tvorijo kobilice, in potujejo proti jugu ter uničujejo spotoma gozdove, polja in vrtove; lisice, dihurji, sokoli in ponočne ujede jim slede in se hranijo s poedinimi veevericami, ki zaostajajo. Pozemeljska veeverica, bližnja sorodnica črne veeverice, je še bolj družabna. Ta zlasti ljubi kopičenje zalog in nagrmdaj v podzemeljskih votlinah velike množine jedilnih korenin in orehov, katerih jo pa na jesen navadno oropa človek. Nekateri njeni opazovalci trdijo, da pozna in cení radosti skopuštvá. In vendar ostaja družabna. Vedno živi v velikih kolonijah. Audubon je bil odprl v zimi nekaj njihovih stanovanj in našel v vsakem stanu po več veeveric; najbrž so nabrale zaloge živil skupno. (Dalej prihodnjič.)

solidarnosti vseh navzočih delegatov bi bilo dobro, da bi se to vrpašanje razbistrilo in ustvarilo jasno sliko o stališču bratov Slovencev.

Hrvaški javni nameščenci žele vedeti, na kaj lahko računajo pri svojih slovenskih tovariših.

Kaj se obeta železničarjem.

Nedeljsko »Jutro« prinaša članek o glavnih točkah nove pragmatike za železniško osebje. O projektu tega zakona pravi članek:

Ta projekt se bistveno razlikuje od načrta splošne uradniške pragmatike in zakona o ustrojstvu vojske. Sistem osnovnih in položajnih plač je v njem opuščen. Enotnost cele organizacije državne službe je na ta način sicer izgubljena, toda res je, da je vsaj v tem oziru prometni minister se oziral na zahteve železničarskih organizacij. Železničarska pragmatika pozna le enotno plačo, ki so avtomatično zvišuje ter poleg nje stanarino in dodatke za otroke.

V ostalem se minister prometa ni mnogo brigal za zahteve železničarskih organizacij, in projekt je izdelan brez njihovega sodelovanja. Zato ima načrt določbe, ki bodo gotovo ozlovoljile železničarje. Uradniki so razdeljeni v 3 kategorije, zvanični (poduradniki) v 2, služitelji so brez kategorije.

Plače znašajo v I. urad. kategoriji (fakultetska izobrazba), ki ima 17 stopenov, od 6000 Din (+ 1800 Din stanarine) do 48.000 dinarjev (+ 4000 stanarine). V II. kategoriji (maturanti II stopenov) je začetna plača 4000 dinarjev, stanarina 1200 Din, zaključna plača plača pa 18.000 Din (+ 3600 stanarine), v III. kategoriji (4. razr. srednje šole) so dotične številke 3600 (+ 900) in 13.000 (+ 2400).

Ako se upošteva avtomatika, znaša povprečna končna plača v posameznih kategorijah 19.600 v I., 13.600 v II. in 13.000 v III. Ker ima v prečanskih krajih večina eksekutivnega uradništva srednješolsko izobrazbo z maturo, je napredovanje te kategorije v razmeri s kategorijami I. in III. jako slabo. Ostali civilni uradniki II. kategorije, za katere bo veljala splošna pragmatika, bodo v tem oziru na boljšem od železničarjev.

Mnogo kritike bo vzbudila tudi določba, ki ustvarja za uradnike I. in II. kat. v ministrstvu ter v generalni direkciji privilegije. Tako prične inženir pri direkciji (n. pr. v Beogradu) svojo službo s 6000 Din, njegov kolega, ki je imel srečo, da je bil nastavljen pri ministrstvu, pa dobi kot začetnik 8000 Din! Trebalo bi vsekakor določbe, da mora vsak činovnik ministrstva ali generalne direkcije imeti nekaj let bodisi v eksekutivni službi ali v direkciji.

Zvaničniki (poduradniki) dobijo v I. kategoriji (2 srednji šoli): najnižji (9.) stopen 3000 dinarjev plače in 840 Din stanarine, najvišji (1.) stopen: 10.200 Din. plače in 1200 Din. stanarine.

II. kategorija (osnovna šola): 9. stopen 2800 Din plače in 780 Din stanarine, 1. stopen 9600 Din plače in 1080 Din stanarine, torej le malenkostna razlika.

Kategorija služiteljev (slug) dobi v 9. stepenu 2600 in 720, v 1. 8800 in 1080 dinarjev.

Pripravniki I. kategorije činovnikov imajo 4800 Din plače in 1200 Din stanarine, II. kat. 3600 in 900 Din, III. kategorije 3000 in 840 Din.

Zvaničniki I. kat. 2400 in 780, II. kat. 2200 in 720, služitelji pa 2000 in 600 dinarjev.

Kolikor se dá na kratko pregledati, je Jankovičev predlog glede plač skoro slabši nego zakon o činovnikih gradjanskega reda. Primerjati treba samo vsoto iz osnovne in položajne plače nekaterih kategorij.

Na drugi strani je pa osnutek glede penzijskih določb boljši od zakonov, o katerih skupščina že razpravlja. S 30 službenimi leti

dobi železničar pravico do cele penzije, strojevodje, premikači in vlakovno osebje že s 25 leti, tedaj so železničarji za 5 oziroma 10 let na boljšem nasproti drugim nameščencem. Da ne manjka odijozna določba, da se stavljajo vsi uslužbenci na razpoložnje, je samo ob sebi umevno, ker stoji to tudi v gradjanskem zakonu.

Glede provedbe penzionistov so sprejete identične določbe, ki jih ima zakon o činovnikih gradjanskega reda. Razlikujejo se penzioniranci do dne 1. januarja 1914 in od tega datuma. Slednji bodo revidirani, prvi pa, ako so imeli najmanj 20 let službe, provedeni po novih penzijskih določbah.

Kar bo splošnih določb spremenjenih o zakonu o činovnikih gradjanskega reda, to bo tudi v železniškem zakonu uveljavljeno.

Tudi številke so pravzaprav problem še za vse zakone, saj še vedno radikali navzdol pritiskajo. Pa ne bo nič pomagalo, ako bodo sedaj plače znižali, bodo morali pa večje doklade plačati.

Vrhunec finomehanike pisalnega stroja STOEWER, zastopstvo Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.

Vestnik.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali gg.: Fran Kervina, Subotica, Bačka, 120 K, Josip Jaklič, Studenci pri Mariboru, 60 K, Franjo Magdič, Krško, 40 K, Josip Koletič, Ljubljana, 40 kron, Franc Jelen, Ljubljana, 20 K, Drago Schmit, Trebnje, 20 K, Josip Drevenšek, Šoštanj, 10 K, Karol Roman Nemeč, Ljutomer, 8 K. Najiskrenejša hvala vsem c. gg. darovalcem, ki tudi v najbednejših dneh ne pozabijo na naše glasilo.

Uprava.

Šolska kvalifikacija. Ne vem besedila zakonskega načrta glede razdelitve državnih uslužbencev po šolski izobrazbi. Opozarjam pa na nevarnost označbe, da je kdo dovršil eno-, dvo- ali tri-razredno ljudsko šolo, ker bi se moglo sklepati, da nima cele ljudskošolske izobrazbe, dasiravno je dovršil predpisano število šolskih let. Da se izogne temu krivičnemu tolmačenju, naj se označi koliko šolskih let je dovršil, ako je šola manjrazredna.

Lepi izgledi! Ljubljanske »Jutranje Novosti« z dne 14. julija prinašajo sledeče poročilo iz Beograda: »Finančni minister dr. Stojadinović je govoril o finančnem junktimu med vojaškim in uradniškim zakonom in rekel, da lahko stopi vojaški zakon takoj v veljavo, dočim bi se uveljavil uradniški zakon z novim letom, ko bodo začeli prihajati višji dohodki iz izrednih davkov. Za uveljavljenje vojaškega zakona je treba 195 milijonov dinarjev več kot doslej, ako se sprejmejo one častniške plače, ki jih predvideva zakon o ustrojstvu vojske in ako se draginjske doklade ne znižajo, in 45 milijonov, ako se doklade znižajo.« Javni uslužbenci umirajo od gladu, reducirajo jih vse vprek in za zahvalo, ker vse to tako potrpežljivo prenašajo, bodo dobili mrvice povišanja z novim letom! Oficirjem seveda je treba takoj zvišati prejemke, akoravno so s stariimi prejemki desetkrat na boljšem kakor državni nameščenci. Taká dvojna mera mora zanesti v vrste javnih nameščencev največje nezaupanje napram dobri volji vlade in njenim mnogoštevilnim obljubam, da nam hoče pomagati. Vlada sama nas tira do skrajnosti. In kadar bomo stali na skrajni točki, tedaj bo sigurno prišla vlada nad nas s svojimi skrajnimi sredstvi in kazala na nas kot nevarne elemente. Mi moramo čakati, da se povišajo dohodki države, a vojaštvu ni treba čakati, zanj je vedno denarja v izobilju. Ali se vlada še vedno ni prerila do spoznanja, da so državni uslužbenci prav tako važen njen aparat kakor vojska? Čemu ta protekcija enega dela državnega ustrojstva napram drugim?

V zakonodavnem odboru razpravljajo sedaj o poedinih členih naše službene pragmatike. Opozicija predlaga izpremembo, toda brez uspeha. Velika debata je bila zaradi 7. točke člena četrtega, ki se glasi po predlogu vlade: »Državni uslužbenec ne more biti oseba, ki javno izpoveduje načela proti obstoječi državni obliki ali na-

čela protipravne izpremembe državnega reda. Ta določba je nasilen duhovni jarem za javne nameščence in zato je opozicija ostro nastopila proti tej določbi in predlagala razne izpremembe, toda brez uspeha. Javni nameščenec naj bo po vladinem predlogu človek brez svojih misli in mora večno prisegati na obstoječo državno obliko, pa če bi bila še tako kvarna. Vzdržati se bo moral tudi vsake kritike državnega ustroja, ker drugače pride pod kap. Za denuncijatske duše bo nastopil dober čas!

Povišanje orožniških doklad Na seji finančnega odbora dne 13. t. m. je finančni minister na zahtevo ministra notranjih del stavil predlog, da se povišajo orožnikom draginjske doklade. Načelnik Žika Lazič je v zastopstvu ministra notranjih del podal pregled sedanjega položaja v orožniškem kadru. Po proračunu more minister notranjih del razpolagati z 20 tisoč orožniki, definitivno pa jih šteje danes kader 11.000, ker jih je od 18.000 orožnikov 7000 izstopilo iz službe radi premale plače. Finančni minister je stavil predlog, naj se povišajo orožnikom draginjske doklade od 1. avgusta naprej. Orožniki v Sloveniji dobe po 1100 Din. Predlog je bil soglasno sprejet. Zadnji čas je bil, da se tem trpinom nekoliko izboljša njihov položaj. Kako naj opravljajo svojo težko službo vedno na pol siti ob vsakem času in vremenu.

Dve kategoriji javnih uslužbencev. Na seji radikalnih poslancev se je predlagalo, da se naj unese v našo pragmatiko določba, po kateri bi se štela samo srbijanskim nastavljenecem vojna leta dvojnó, a prečanskim ne. Tudi ta predlog, ako ga bo sprejela narodna skupščina, bo mnogo pripomogel k ujedinjenju!

Upokojenci, katerim so dosedaj izplačevali njih pokojninske prejemke davčni uradi (v Ljubljani finančna deželna blagajna), bodo od 1. avgusta 1923 dalje prejemali svoje prejemke od računovodstva delegacije ministrstva financ preko poštno-čekovnega zavoda. Ti upokojenci naj se takoj zgledajo pri pristojnem davčnem uradu, da podajo tam natančni naslov. V bodoče naj pravčasno javijo vsako spremembo naslova računovodstvu delegacije ministrstva financ, kamor naj se tudi obračajo radi eventualnih sprememb glede draginjskih doklad in radi drugih reklamacij.

Zopet novo posojilo. Francoska zbornica je dovolila naši državi posojilo v iznosu 300 milijonov frankov. Nekateri politični dnevniki poročajo, da bo porabila naša vlada to posojilo za odkup ruskega brodovja, ki ga je Wrangel »otel« Rusiji. Torej zopet za militaristične namene ogromno posojilo!

Draginjske doklade za hčer - vdovo, ki vodi državnemu uslužbencu — vdovcu gospodinjstvo. Pojavilo se je vprašanje, ali ima državni vpokojenec - vdovec, kateremu vodi gospodinjstvo hči - vdova, pravico, da prejema zanjo dnevnice. Finančno ministrstvo je z odlokom D. R. br. 58.483 z dne 22. maja tek. l. zanikalo to vprašanje s sledečo utemeljitvijo: Državni uslužbenec ali upokojenec ne more pod nikakim pogojem prejemati draginjske doklade za hčer, ki se je že poročila in sicer na podlagi jasne določbe točke 5., člena 30. zakona z dne 28. februarja 1922. (Uradni list št. 27 z dne 21. marca 1922.) Iz določbe točke 1., člena 32. istega zakona se mora deducirati pravica do draginjske doklade samo za preko 16 let staro hčerko, ki vodi gospodinjstvo svojemu očetuvdovcu, ako še ni poročena.

Glede naših bodočih prejemkov se vlada še vedno ni zedinila Skupina radikalnih poslancev, ki je posebno nenaklonjena izboljšanju našega gmotnega stanja, je na sobotni seji vlade zahtevala zopet, da se izločijo slugi iz splošne službene pragmatike. Razmerje slug do države naj bi se po mnenju te skupine uredilo s posebnim zakonom. — Sekcija za razpravo zakona o prometnem osebju je tudi pričela z delom in bo prešla takoj na specialno debato o zakonu. Tudi sekcija za razpravo zakona o srednješolskih učiteljih je pričela svoje delo.

Na kongresu srednješolskih profesorjev v Sarajevu, ki je bil v začetku tega meseca, so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Kongres pričakuje od merodajnih faktorjev, da bodo rešili — kakor je to obečal gospod minister prosvete — do 1. septembra tekočega leta vprašanje o izboljšanju

nevzdržnega materialnega stanja profesorjev. 2. Ako merodajni faktorji ne bodo izpolnili do tega dneva svojih obljub, nalaga kongres glavni upravi dolžnost, da podvzame potrebne mere, da bo stopilo profesorsko društvo — glede izboljšanja materialnega stanja svojih članov — v najbolj odločen boj, ki ga društvo sicer ne želi, ali ki ga je primorano izvesti. Poleg teh resolucij je sprejel kongres tudi predlog, da bo vplačeval odslej vsak član društva mesečno po 2 % vsih svojih prejemkov v poseben bojni sklad in sicer od 1. avgusta dalje Na ta način bi dobilo profesorsko združenje letno 60.000 dinarjev v ta sklad.

Plače oficirjev brez doklad bodo znašale po novem zakonu:

vajvoda	Din 90.000.—
armijski general	« 48.000.—
divizijski general	« 42.000.—
polkovnik	« 30.000.—
podpolkovnik	« 12.000.—
major	« 9.000.—
kapetan 1. klase	« 7.200.—
kapetan 2. klase	« 5.400.—
Poročnik	« 4.200.—
podporočnik	« 3.000.—

In kje so še vse druge ugodnosti, ki so jih deležni oficirji? Brez komentarja!

— **Strojepisne,** ki imajo 80.000 kron mesečne plače. Ko je bilo na dnevnem redu vprašanje o redukciji javnih nameščencev, je osvetil beogradski »Glasnik« institucijo, ki jo je osnovala vlada pod imenom »Urad ameriškega Bleerovega posojila za zgradbo jadranske železnice«. O tej instituciji piše »Glasnik«: »Država je iz prav tistih slabih financ, vsled katerih ne more pošteno plačevati svoje uslužbenca izplačevala več kakor šest mesecev osebju tega urada plače v dolarjih. Ako pretvorimo dolarsko plačo strojepisne v tem uradu v dinarsko veljavo, tedaj znaša plača te strojepisne toliko, kolikor znaša plača 40 strojepisne v državni službi. Kajti mesečna plača strojepisne v Bleerovemu uradu je znašala preko 20.000 dinarjev. Kako visoke so šele plače drugih uradnikov? Raje ne računamo. Ta urad je postavljen glasom zakona o Bleerovem posojilu. Urad bi bil moral sprejemati v svojo blagajno posojilo in ga uporabljati za zgradbo jadranske železnice, a plače uradništva mora glasom tega zakona prevzeti država. Uradništvo tega urada je bilo vrh tega ves čas skoraj brez vsakega dela, ker ni bilo posojilo vplačano. Nekemu slepemu slučaju se je zahvaliti, da je prišel odbor za Bleerovo posojilo na to, da je ta urad popolnoma nepotreben. Zato je zahtevala komisija od ministrstva za zunanje zadeve, da se Bleerov urad kot popolnoma nepotreben ukine. Vprašanje je sedaj, ako bo ugodilo ministrstvo tej zahtevi.

Kongres poštne uradnikov. V dneh od 12. do 13. julija se vrši v Beogradu kongres Udruženja poštne uradnikov in nameščencev kraljevine SHS. Na kongresu se ima razpravljati predvsem vprašanje, kako stališče imajo zavzeti poštne uradniki napram novemu uradniškemu zakonu. Kongresa se udeležijo tudi delegatje Češkoslovaške organizacije brzojavnih in poštne uradnikov iz Prage.

— **Poverjeništvu Ljubljana Udruženja Jugoslovenskega učiteljstva** je poročalo na svoji letni skupščini v Ptuj, da je pri tem poverjeništvu članov 2446. Lani leto je bilo članov 2517. Odpadek gre na način samostojne organizacije učiteljstva meščanskih šol.

Nezanesljiv plačnik. Sarajevska »Večernja Pošta« poroča: »Ministrstvo za trgovino in industrijo že večkrat vprašalo sarajevsko trgovsko in obrtniško zbornico, zakaj se bosanski industrialci nikdar ne udeležujejo licitacij za državne dobave, čeprav je industrija v Bosni dobro razvita. Na zadnje tako vprašanje je zbornica odgovorila ministrstvu: »Ker je država najbolj nezanesljiv plačnik.«

Kako dolgo še? V ponedeljek 2. julija so pripeljali na ljubljansko policijsko ravnateljstvo ženo nekega poštnega uslužbenca, ki je hotela zaklati s kuhinjskim nožem svojega enoletnega otroka. Že dlje časa so opazovali njen mož in njeni sestanovanci na njej znake abnormalnosti. Policijski zdravnik je ugotovil, da boluje žena na melan-

holiji. Na vprašanje, zakaj da je hotela umoriti svojega otroka, je odgovorila, da ni mogla več gledati, kako da jej hira otrok vsled lakote. Žena je hotela najbrže usmrtiti tudi samo sebe. — Prepeljali so jo na opazovalni oddelek splošne bolnice. — Tako so poročali ljubljanski dnevniki v letu 1923 in v tako izredno bogati Jugoslaviji.

Kako se briga vlada za javne nameščence. — Pod te mnaslovom prinaša zagrebški »Naš glas« sledeči članek: V nekaterih zagrebških dnevnikih je izšla notica, da je odredil g. minister za šume in rude, da bodo dobivali državni nameščenci iz državnih gozdov drva po 130.— Din za kubični meter. Res, ironija! Državne šumske uprave prodajajo privatnikom kubični meter drv po 30, 25 in celo po 20 dinarjev kubični meter, a gospod minister odreduje, da se državnim nameščencem prodajajo po 130 dinarjev. Ne vem, ali je gospodu ministru znano, po kakšni ceni so se prodajala iz državnih gozdov drva privatnikom, no, najbrže mu to ni znano. Ako bi on to vedel, bi sigurno ne izdal take naredbe, kakršno more izdati le lajik, a ne minister za šume in rude, ki bi moral biti informiran o vseh šumskih manipulacijah in ki bi moral vedeti, po kateri ceni prodaja ena ali druga šumska uprava drva privatnikom. No, gospodu ministru je to vseeno. Ali proda on drva državnim nameščencem po 130 dinarjev, ali jih proda svojim bogatašem po 30 dinarjev meter. Glavno je, da se bo govorilo in da stoji črno na belem, da je gospod minister pomagal državnim nameščencem. Z verodostojnimi podatki lahko dokažem, da je državna šumarja Sokolovac prodajala letos kubični meter drv po 30 dinarjev privatnikom, med njimi tudi kmetom, ki so prodajali dalje po 650 dinarjev za kladro ali kubični meter po 137.50 dinarjev, a meter so kupili kmetje po 30 dinarjev! Ali ni to ironija? Ali se na tak način ustvarja ugodno razpoloženje med javnimi nameščenci? Ali se na takšen način pomaga najbolj slabo plačanemu stanu v državi?

Ljudsko štetje v Avstriji. V Avstriji se je vršilo letos ljudsko štetje in so znani sedaj glavni rezultati. Po najnovejšem štetju ima Avstrija 6.535.385 prebivalcev. Glavno mesto Dunaj je nekoliko nazadovalo in šteje sedaj 1.865.110 prebivalcev. Posamne zvezne dežele imajo prebivalcev: Nižja Avstrija 1.479.284, Gornja Avstrija 873.748, Štajerska 979.952, Koroška 370.432, Solnograška 222.752, Tirolska 313.779, Predarelska 139.959, in Gradiščanska 290.351. Od leta 1920 se je prebivalstvo pomnožilo za okroglo 250.000 duš. Rezultati štetja glede posamnih narodnosti še niso znani.

Pisalni stroji itd.
mehanična delavnica (popravljalnica)
Ljubljana
Šelenburgova ul. 6/I.
L. BARAGA.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znakom »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloge na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK.

Narobe svet. Prijatelj, Ti se motiš, ako meniš, da se pošteno delo dandanes tudi pošteno plača! Ne in ne! Ti si pošten človek, tudi služiš že več nego 30 let, pa nisi nič goljufal, nič kradel, nobenega ubil, nikogar oropal in tudi sicer Ti ni še kazenski paragraf vzel poštenja in ča-

sti, pa vendar Tvoje delo skoraj ni nič vredno. Malo dobivaš zanj, tako malo, da se še do sitega ne moreš najesti vsak dan, da so Ti žena in otroci skoraj nagi, da si sam raztrgan in razcapan, da bi Ti skoraj vsaj na zunanji pogled vsled shujšanega in skisanega obraza in nečednih zaplat na Tvoji obleki, lahko rekel capin. In vendar si tako pošten kot novorojeno dete. Toliko let se trudiš za blagor Tvojih številnih sodržavljancev, namesto njih in za nje delaš, a vendar si prezirano človeče, ker si revna, slabo plačana oseba. Drugače

pa se nosi Tvoj nekdanji sošolec — Nace Verižnik. Nikoli se ni nič prida učil, iz prve latinske šole so ga izvrgli, ker se je nemoralno obnašal — dolgo je potem postopal, že mlad pobalin je sleparil nevedne ljudi, pretepal se je in potepal, zmi-kal doma in pri tujcih, parkrat jedel na mesece ričet v zaporih... v vojni pa je imel srečo, nabraj si je bankovcev iz žepov padlih vojakov in častnikov... začel po vojni trgovino z vsemi produkti... sedaj je milijonar, ugledna oseba, fino oblečen in počesan... velja mnogo in več kot Ti,

uboga para. On je na vrhuncu sreče, Ti pa si zavrnjenec brez časti in slave ker nič nimaš. On je tiste ljudi, za katere Ti opravljaš službo, obiral in odiral in jih še skube, in vendar je on čaščen in spoštovan, Ti pa si zapuščen in zaničevan — kajti on je verižnik, Ti pa si menda državni uslužbenec. — On je prvi, Ti si zadnji. Tak je sedaj svet. In možje, ki delajo postave, se že sedaj boje, da bi se to ubogo človeče, ki služi za vse državljanke, ne preobjedlo, ako se mu zagotovi za nekaj odstotkov višja plača. — F. L.

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Špecerija, delikatese, vinarna

Fr. Kham

nasproti hotela „Union“

Cene zmerne!

Solidna postrežba.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Priporočila se papirna trgovina

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

ki ima po zmernih cenah v zalogi pisarniške, šolske in risalne potrebščine, poslovne in trgovske knjige, bloke itd.

Razmnoževalne priprave.

Priporočila se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporočila tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

„ZVEZDA“
Ljubljana.

Ali ste že poslali naročnino za „Naš Glas“?

I. Krivic

špecerija,

Frančiškanska ul. 10.

priporočila se cenj. občinstvu pri nabavi barv za obleko in volno, bencin, Bertan zoper stenice, Garantol za vlaganje jajec, gobe za umivanje, Kalodont, krtiče vseh vrst, kislina solna in žveplena, muholovke, mrčesni prašek, naftalin, oblati za peciva, oglje, žimnata omela, pralni praški: Kontent, Persil, Zenska hvala, podnožniki: konopnjeni, leseni in slamnati, salmijak, cvet in sol za elemente, Strob in za snaženje slamnikov, Syndetikon lepil-sponke za perilo, Panatol za pokonča, vanje ščurkov, tepači, zdravilni vrelec radenski in rogaški, grenčica Fran Josip, voščilo za parkete in žganja, konjak, rum.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.

Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Anton Verbič, Ljubljana

Stritarjeva ulica.

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Modna

manufakturna trgovina

JANKO ČESNIK

LJUBLJANA

Stritarjeva ul., Lingarjeva ul.

Priporočila svojo zalogo: novosti, pomladansko in letno sezijo za ženske in moške obleke, etamin, markizet, krep de šin, delen, saten, belo in barvasto perilo, bele in barvaste bombažaste in platnene damast mizne garniture za 6—12 oseb, bele in barvaste mizne prte, salonske preproge, pliš, tapetri, jute, linoleum, kokos vseh velikosti, čipkasta posteljna pregrinjala, zastore, posteljne gobelin garniture itd. po nizki zmerni ceni.

Med dobrim najboljšim!

Pfaff
Puch

šivalni stroji za rodbino, obrt in industrijo.

vozna kolesa in vse v to stroko spadajoče predmete NAJČENEJŠE pri TVRDKI

Ljubljana

Sodna ul. 7

IGN. VOK

Novomesto

Glavni trg 73.

Kavarna — Restauracija — Vinska klet
s prostranim senčnatim vrtom.

Točijo se pristna štajerska in dolenska — metliška vina, vedno sveže pivo „Union“ in „Žalec“. Sveža gorka in mrzla jedila po zmernih cenah vedno na razpolago.

Dnevno od 17. do 24. ure koncert.

Ob četrtkih in sobotah tudi koncert „Dravske divizije“.

Za obilen obisk se priporočata

Fran in Roza Krapeš.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavnica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Cekovni račun št. 10.509. Brzovjavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.

Se priporočila za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije

PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.

Nabavljalna zadruga

javnih nameštencev in vpokojencev
v Ljubljani

Prodaja svojim članom razno špecerijsko in kolonijalno blago po znižanih cenah.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljuto-merska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporočila

Tomaž Bizilj.

Priporočila se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Tovariši!

Priporočila se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.